

Saksbehandler: Jorunn Teien Leegaard
Direkte tlf: 90070806
E-post: jorle@udir.no

Vår dato: 27.5.2022
Vår referanse: 2022/110
Deres dato:
Deres referanse:



Referat fra SRY-møte 3 – 2022

Dato: 24.5.2022
Sted: Utdanningsdirektoratet
Møteramme: 09.00-14.00
Godkjent pr epost med frist 10.6.2022.

Til stede:

SRY

Trude Tinnlund, LO
May-Britt Sundal, LO
Per Skau, LO
Rebekka Borsch, NHO
Tord Hauge, NHO
Eva Margrethe Kvalvaag, KS
Erik Brekken, KS
Bente Sjøgaard, YS
Tone Beate Engebretsen, KMD (digitalt)
Ingrid Paaske Gulbrandsen, Spekter
Ingunn Bonnet Wetterstad, UDF
Signe Margarete Krüger Birks, EO
Sonja Lovise Berg, Virke

Forfall:

Aina Helen Bredesen, NHO
Terje Skyvulstad, UDF

Observatører

Anne Hunderi, HKdir (digitalt)
Randi Marie Lokøy Holtungen, NFD

Utdanningsdirektoratet

Jorunn Teien Leegaard, Udir
Anne Katrine Kaels, Udir

1. Behandling av vedtakssak

SRY sak V6-3-22 Godkjenning av innkalling, dagsorden og referat fra SRY møte 25.mars 2022

Vedtak:

Innkalling og dagsorden og referat fra SRY møte 25.3.2022 godkjent.

Leder av SRY orienterte om oppfølging av saker fra møtet i mars. Det er under planlegging et møte med Cedefop om landseminar. Ingrid Paaske Gulbrandsen fra Spekter går inn i arbeidet med å planlegge seminaret, sammen med Benedikte Sterner fra LO, og sekretariatet.

SRY sak V11-3-2022**Nasjonalt senter for yrkesfag – status og arbeidsgruppe**

Leder av SRY orienterte kort om status i arbeidet. Følgende er foreslått til en arbeidsgruppe: Aina Helen Bredesen, NHO, Ingunn Bonnet Wetterstad, Utdanningsforbundet, Ingrid Paaske Gulbrandsen, Spekter, Bjørnar Loe, Møre og Romsdal fylkeskommune, Kristian Ilnér, LO (Benedikte Sterner som vara).

LO og NHOs felles dokument oversendes gruppa som innspill. Det er en relativ stor arbeidsgruppe, og viktig å avklare at noen tar ansvar for en praktisk ledelse av arbeidet. Mandatet er å komme med innspill til myndighetene til et senter for yrkesfag.

Vedtak:

Arbeidsgruppe vedtatt. Arbeidsgruppen kommer tilbake til SRY med forslag til innspill til Kunnskapsdepartementet. Sekretariatet inviterer til det første møte i arbeidsgruppen før sommeren.

SRY sak V7-3-2022**Årlig møte SRY og representanter faglige råd tidlig høst 2022**

I retningslinjene for samarbeid er det nedfelt at de faglige rådene og SRY skal samarbeide og orientere hverandre om pågående arbeid. SRY skal innhente kunnskap fra de faglige rådene ved behov. Minst én gang i året skal SRY invitere de faglige rådene til et møte for å drøfte overordnede problemstillinger og saker som har betydning for flere faglige råd. På grunn av pandemien ble et slikt felles møte sist arrangert i mars 2020.

Sekretariatet foreslår et felles møte tidlig høst 2022. Forslag til temaer drøftet med SRY AU er;

- Modulstrukturering av læreplaner
- Ny opplæringslov og ny forskrift
- Oppfølging av arbeidsgruppen om digitalisering og teknologi, samt de faglige rådenes utviklingsredegjørelser

Vedtak:

SRY slutter seg til forslaget om et heldagsmøte tidlig i høst mellom SRY og representanter for de faglige rådene. SRY slutter seg til foreslåtte saker til dagsorden. Invitasjon til møte sendes ut så fort som mulig.

SRY sak V8-3-2022**Sammensetning og forslag til mandat for SRYs internasjonale gruppe**

SRY har tidligere besluttet å videreføre SRYs internasjonale gruppe i inneværende oppnevningsperiode (2021-2025). Arbeidsgruppen hadde i forrige oppnevningsperiode en handlingsplan for arbeidet som ble forankret i SRY. Sak om internasjonal gruppe ble behandlet i møtet 25.mars. Det ble vedtatt å utsette saken til møtet i mai, og partsrepresentantene i arbeidsgruppen fra forrige periode fikk i oppdrag å gjennomgå og supplere sekretariatets forslag til mandat. Se forslag til mandat med handlingsplan vedlagt innkalling.

I forslag til mandat foreslås det at sammensetning av arbeidsgruppen skal gjenspeile trepartssamarbeidet.

Vedtak:

SRY slutter seg til forslag til mandat for SRYs internasjonale gruppe. Arbeidsgruppen reoppnevnes med følgende representanter;

- ✓ Are Solli, LO
- ✓ Kristian Ilner, LO
- ✓ Aina Bredesen, NHO

2. Behandling av orienterings- og diskusjonssaker

SRY sak O10-3-2022 OECD-prosjekt VET Facing the future

Prosjektet VET Facing the future løper ut 2022, og Norge deltar i arbeidet på fire deltemaer. Undersøkelser og innhenting av data på de fire deltemaene i Norge er noe forsinket, dels på grunn av arbeidet med prosjektet i OECD og dels på grunn av behov for mer tid til avklaringer her. Følgende reviderte framdriftsplan legges til grunn for de fire temaene; webinar om partsamarbeid om fag- og yrkesopplæringen avholdes 21. september, webinar om fleksibel fag- og yrkesopplæring for voksne avholdes i samarbeid med HK-dir 28. juni, intervjuer med relevante aktører om deltemaet fag- og yrkesopplæringen og det grønne skiftet gjennomføres tidlig i høst, og spørreundersøkelse til skoler om teknologi i læring er under arbeid.

Det ble anbefalt å utsette spørreundersøkelsen til skoler til tidlig høst, juni er den mest travle tiden for målgruppen. Viktige temaer som tas opp, behov for i større grad å se det grønne skiftet og teknologi i sammenheng. Teknologi i læring, teknologi i de ulike bransjene og digitalisering er ikke det samme, viktig med klare definisjoner.

Vedtak:

Informasjonen tas til orientering.

SRY sak O11-3-2022 Orientering fra Kunnskapsdepartementet

Det er fortsatt mye arbeid i departementet med oppfølging av saker om grunnopplæring knyttet til Ukraina-krisen. Når det gjelder fag- og yrkesopplæringen handler det nå i stor grad om ordninger for godkjenning/sidestilling av utdanning. Nokut fikk i mars et tilleggsoppdrag om blant annet godkjenninger av yrker, se [oppdragsbrev](#). Nokut anbefaler at man bruker ordinære ordninger, og ikke oppretter egne. Det er forslag om å opprette en felles koordinerende enhet i sektoren, og at det er behov for tett kontakt med KD dersom det blir stor økning i søknader om godkjenninger av utdanning fra Ukraina. Det ble pekt på behovet for et godt system for vurdering av kompetanse/realkompetansevurdering, både for egne innbyggere og for nyankomne. Kan arbeid som flyktningepasset ha overføringsverdi til dagens situasjon? Imdi formidler mye informasjon om dette, og det jobbes også med temaene i HK-dir, bl a modulstrukturering.

Budsjettsituasjonen er strammere nå enn tidligere. Fylkeskommunene har fått tildelt ekstra midler, 370 millioner til kvalifisering og formidling til læreplass. Med strammere budsjettammer er utredningsinstruksen viktig for prioritering av evt prosjektforslag.

3. Behandling av vedtakssak

SRY sak V9-3-2022 Modulstrukturert opplæring for voksne – involvering av faglige råd

Stortinget har vedtatt at modulstrukturert opplæring skal være hovedmodell for all opplæring for voksne. HK-dir har i sitt tidelingsbrev for 2022, fått i oppdrag (2022-001) å koordinere arbeidet med å modulstrukturere læreplanene for voksne i grunnopplæringen. Arbeidet med oppdraget skal gjøres i samarbeid med Udir. SRY og faglige råd har sentrale rådgivende funksjoner for fag- og yrkesopplæring for Udir og Hk-dir. Modulstrukturert opplæring for voksne og opplæring i hovedmodellen (2+2) skal ha samme krav til sluttkompetanse. Det er derfor sentralt at arbeidslivet er tett på arbeidet med å

modulstrukturere læreplanene, og i arbeidet med å trygge at dokumentasjons- og vurderingsordningene støtter opp under opplæring av høy kvalitet. Udir mener at de faglige rådene skal involveres i alle faser av arbeidet med å utarbeide modulbaserte læreplaner, jfr plan for involvering i saksframlegg. Saken drøftes med de faglige rådene i rådsmøter i juni.

Leder av SRY understreket at faglige råd må være godt orientert om arbeidet. Det ble vist til at det er kommet utkast til et nytt oppdragsbrev hvor det er foreslått at læreplanene trer i kraft fra 2024. Det ble tatt opp hvordan læreplangrupper for modulisering settes sammen, lærere og instruktører bør inviteres med inn i gruppene. SRY vil gjerne involveres i arbeidet igjen.

Vedtak:

SRY sluttet seg til overordnet plan for involvering av de faglige rådene i arbeidet.

4. Behandling av orienterings- og diskusjonssaker

SRY sak D7-3-2022 Oppfølging av rapport fra SRYs arbeidsgruppe om digitalisering og teknologi

Som del av fireårsplanen for 2017-2021 besluttet SRY å utrede ulike temaer innen fag- og yrkesopplæringen. SRYs arbeidsgruppe om digitalisering og teknologi leverte sin rapport høsten 2021. I rapporten trekkes det frem at samfunnet gjennomgår store endringer på grunn av digitalisering og teknologisk utvikling, som har store konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet generelt, og for utdanningssystemet og fagopplæring spesielt. Ny teknologi vil gjøre at arbeidsoppgaver blir løst på nye måter, mange jobber vil endres, og det vil komme nye type jobber på ulike nivåer i ulike sektorer. SRY understreker at digitalisering og ny teknologi vil kreve kontinuerlige endringer i yrkesutdanningene, og at det derfor er spesielt viktig at partene og utdanningsmyndighetene finner løsninger som kan møte disse utfordringene. SRY anbefalte konkret 6 tiltak. Anbefalingene over ble oversendt Utdanningsdirektoratet og Kunnskapsdepartementet den 30.11.2021.

Utdanningsmyndighetene pekte på pågående prosesser og aktiviteter i Udir og KD hvor anbefalingene fra SRY følges opp;

1. *Digitalisering og teknologiutvikling bør være tema for de faglige rådenes utviklingsredegjørelser i 2022.* Adressat er Udir.
Dette følges opp ved at teknologiutvikling og digitalisering foreslås som et fast tema for fremtidige utviklingsredegjørelser.
2. *De faglige rådene inviteres hvert år til et teknologiseminar som skal sette fokus på kommende teknologiutfordringer i yrkesutdanningene, og hvordan disse skal møtes.* Adressat; Udir.
Temaet følges opp på felles møte mellom SRY og representanter for faglige råd tidlig i høst, ref sak V7-3-2022.
3. *Utviklingsprosjekter i regi av CEDEFOP bør danne grunnlag for SRY sitt arbeid med digitalisering og ny teknologi.* Adressat; SRY og sekretariatet.
Cedefop, SRY og sekretariatet samarbeider om å gjennomføre landwebinar om utviklingen av norsk fag- og yrkesopplæring.
4. *Utdanningsdirektoratet anbefales å iverksette et forskningsoppdrag som skal kartlegge i hvor stor grad videregående opplæring er i samsvar med teknologiutviklingen i arbeidslivet.* Adressat; Udir og KD for bevilgning av evt midler.
Et pågående forskningsoppdrag om digitalt utstyr, digitale læremidler og læringsressurser i fag- og yrkesopplæring leveres av Oslo Economics i mai 2022. Udir anbefaler å avvente resultatene fra undersøkelsen før det gjøres nye vurderinger av det eventuelle behovet for flere undersøkelser. Dersom det skulle være behov for ytterligere forskningsoppdrag, kan det legges frem for Udir og evt. KD ved behov for større bevilgninger.

5. *Det bør settes tidsfrister for behandling av endringsforslag.* Adressat Udir. Udir kommer tilbake til SRY så snart det foreligger et forslag for videre oppfølging.
6. *SRY ber om å bli involvert i utviklingen av ny digitaliseringsstrategi for grunnopplæringen.* Adressat; KD. SRY har deltatt på møte om arbeidet og følger opp.

Vedtak:

SRY tok informasjonen om oppfølgingen av arbeidsgruppens rapport til orientering.

**SRY sak O9-3-22 Arbeidet med den nye opplæringsloven
Orientering i møte ved Kunnskapsdepartementet**

Kunnskapsdepartementet innledet om status og framdrift videre i arbeidet med ny opplæringslov. Det er stort arbeid å behandle lle høringsssvarene som kom inn til fristen i desember 2021. Høringsnotatet var da omfattende, og det er ventet at lovproposisjonen også vil bli omfattende. Departementet har jobbet med de store overordnede spørsmålene i lovarbeidet, men det er samtidig arbeid med litt mer detaljerte spørsmål parallelt. Det er krevende at det jobbes parallelt med lov- og forskriftstekster.

Leder av SRY viste til høringsinnspillet fra SRY, som tar opp mange av de temaene som SRY er særskilt opptatt av, herunder lovforankring av samarbeidet om fag- og yrkesopplæringen forankret i ILO.

Vedtak:

Saken ble tatt til orientering.

4.Behandling av vedtaksaker

SRY sak V10-3-2022 Forskrift til den nye opplæringsloven - om samarbeidsorgan i fag- og yrkesopplæringen og om inntak til yrkesfag

Udir er igang med forskriftsarbeidet til ny opplæringslov, samt et oppdrag om å utrede en mulig ny modell for poengberegning ved inntak til yrkesfaglige utdanningsprogram. Udir ønsker å involvere SRY i begge arbeidene. Frist for utkast til forskrift er satt til desember i år.

Forskrift til ny opplæringslov – samarbeidsorgan

Når det gjelder forskriftsarbeidet om samarbeidsorgan i fag- og yrkesopplæringen handler det om å tydeliggjøre språket og strukturen, og evt behov for klargjøring av enkelte bestemmelser. Det vurderes om det er hensiktsmessig å ta inn i forskrift tekst fra retningslinjer for samarbeid mellom SRY, faglige råd og SRY.

SRY understreket at rådet ønsker en plan for involvering i forskriftsarbeidet, og at rådet har forventninger om å bli involvert i flere av sakene og spørsmålene om fag- og yrkesopplæring framover. Det ble vist til at faglige råd kan være aktuelle for involvering i oppdrag og konkrete spørsmål i forskriftsarbeidet. Det støttes opp om at arbeidet må bidra til tydelighet i lovverket. Generelt er det enklere for SRY å behandle denne typer saker når det foreligger ulike tekstlige forslag å vurdere. En videre lovfesting av samarbeidsorgan om fag- og yrkesopplæring er viktig å opprettholde.

Oppdrag om å utrede mulig poengberegning for inntak til yrkesfag

Med bakgrunn i *Meld. St. 21 (2020–2021) Fullføringsreformen*, er Utdanningsdirektoratet bedt om å utrede om det er hensiktsmessig med en ny modell for poengberegning på yrkesfag, og ev. komme med forslag til hvordan dette kan reguleres i forskriften.

I arbeidet med å fornye læreplanene på yrkesfag var det noen læreplangrupper og faglige råd som ønsket ett samlet programfag på Vg1 og ett på Vg2. Det begrunnet de med at den kompetansen elevene skal ha i lærefaget ses på som en helhet, og det er unaturlig å dele faget opp i flere programfag. Samtidig er de skeptiske til å gjøre dette, fordi det vil gi enda større skjevhet i forholdet mellom fellesfag og programfag ved inntak.

SRY understreket at dette er viktige problemstillinger. Det er viktig å se nøye på justeringer som kan ha betydning for elevene «internt» i vg opplæring. Et utfordringsbilde er karakterer og timetall. Det vil være nyttig for drøfting i SRY å se ulike modeller og mulige konsekvenser av disse. Viktig å unngå at noen fag blir mindre «viktige» for elevene. Det vil kunne være ulikheter mellom ulike utdanningsprogram, og oppdraget kan være aktuelt å drøfte i faglige råd også.

Vedtak:

Saken tatt til etterretning. SRY ber om en plan for involvering i forskriftsarbeidet.

5. Behandling av orienterings- (O) og diskusjonssaker (D)

SRY sak D5-3-22 Verktøy for å effektivisere arbeidet med formidling til læreplass

Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir) og Udir har fått i oppdrag å samarbeide om utvikling av digitale verktøy for å effektivisere formidlingen til læreplass. Utviklingen innebærer å eveltilpasse finnlærebedrift.no med et enklere grensesnitt for å finne lærebedrifter, bedre tilpasning til fylkeskommunenes behov for å finne lærebedrifter og praksisbedrifter, videreutvikle samarbeidsavtale-verktøyet for skoler og bedrifter som allerede eksisterer på utdanning.no for praksisutplassering, med bedre integrering i finnlærebedrift.no.

Det ble fra SRY understreket behovet for gode verktøy på regionale nivå, der de fleste skal finne læreplass. Det er lav mobilitet generelt i Norge, og den er lavere for fagarbeidere, og ungdom som søker læreplass. Viktig at nasjonale ressurser blir et godt supplement. Det ble understreket at finnlærebedrift.no er et viktig verktøy for fylkeskommunenes arbeid med å finne lærebedrifter, eller potensielle lærebedrifter. Det ble pekt på arbeidet i WordSkills med læreplassjeger. Det ble pekt på at det er viktig at det er tilgjengelig og oppdatert informasjon flere steder, og at utdanning.no har nettopp det og er brukt av ungdom i mange sammenhenger.

Vedtak:

Informasjonen ble tatt til orientering.

SRY sak D6-3-2022 Verktøy for å effektivisere arbeidet med formidling til læreplass – YFF støtteressurs

Formålet med ressursen er å støtte yrkesfagelevenenes karrierelæring og bidra til forberedelse til deltakelse i arbeidslivet. Støtteressursen skal jmf. tildelingsbrevene inneholde elev- og lærertilpasset informasjon om arbeidstakerrollen, yrkesorientering, jobbintervjutrening og søknad- og CV-skriving. Viktigheten av forberedelse til læreplass er beskrevet i Meld. St. 21 (2020-2021) *Fullføringsreformen*

Vedtak:

Informasjonen ble tatt til orientering.

Eventuelt:

Sonja Lovise Berg, Virke orienterte om at hun går over i ny jobb i sommer, og at dette var hennes siste møte i SRY. Sonja ble takket av for innsats i arbeidet, og ønsket lykke til med nye oppgaver.

Signe M. Krüger Briks fra Elevorganisasjonen orientert om at ny representant fra EO for neste år foreløpig ikke er avklart. Signe ble også takket av for innsats i SRY og ønsket lykke til videre.